

her i Salen — fra den første Tid, jeg fik Sæde her i Misdagen. Jeg behøvede ikke at høre Forhandlingerne her i Dag for at vide, hvorledes Anskuelserne efterhaanden ere bleve om de vigtigste af disse Spørgsmaal, navnlig om Formuebestatning, her i Salen. Jeg havde troet, eftersom jeg vidste, hvorledes Anskuelserne ere, at jeg kunde have gjort Nytte for denne Sags Behandling ved det Forslag om samme Materie, som jeg har tilladt mig at indbringe i Aar; men jeg saae ganske vist, at det var en Feiltagelse, at jeg kunde tro — hvor Meget jeg for Øvrigt ved særlige Omstændigheder kunde være nogenlunde udfølsomt heri —, at, som Thinget i dette Dieblit er sammensat, Lovforslag fra min Haand kunde saae en saadan Modtagelse, at de kunde give Anledning til en Forhandling, som i det Mindste jeg saalænge har ønsket (S. A. Hansen: Det var ikke godt!). Det ærede Medlem siger, at det er ikke godt. Det ærede Medlem for Svendborg (S. A. Hansen) tillod sig forleden i en anden Sag at sige om det andet Forslag, jeg har indbragt, og som jeg tillod mig at henvise til, Tiendesagen, at det ikke var et praktisk Forslag. Jeg kjender det ærede Medlems Maade at tage saadanne Sager paa overfor politiske Modstandere. Jeg svarede ham ikke forleden, skjøndt jeg kunde have gjort det. Den var jo nemlig i Udvalget ifjor den Sag, som han tillod sig at betegne som upraktisk, og enkelte Folk, der vare kyndigere i disse Sager end det ærede Medlem, havde ogsaa antydnet, at ikke Alt var praktisk — men dette Udvalg, hvilke Grundsetninger det end har gjort gjældende, fremkom ikke med det Mindste, som paaviste noget som helst Upraktisk i Lovforslaget. Uagtet dette Udvalg, som han selv havde været med at vælge, som repræsenterede ogsaa hans og endog saa overveieende hans Anskuelser, saaledes ikke fremkom med det Mindste, som kunde berettigede ham til at tale paa den Maade, siger det ærede Medlem dog uden videre, at det er et upraktisk Forslag. Nu siger han det Samme om et andet Forslag fra min Haand, som ikke har været undergivet Forhandling, men som han har forhindrede i at blive underkastet en saadan Forhandling her i Salen. Jeg skal kun sige, at naar det ærede Medlem vil gjøre den Slags Anskuelser gjældende, vil det være mig kjær, om han vil motivere dem eller i alt Fald forsøge at motivere dem; han vil jo endnu saae Leilighed dertil. Jeg kan for mit Bedkommende ganske slutte mig til alle de væsentlige Svendinger mod dette Lovforslag, der ere gjorte gjældende af tidligere Talere. Derimod kan jeg uenigelig i de fleste Punkter ikke være enig med det ærede Medlem, der nys talte. Det har ganske vist i Dag som før været mig en Lilsfredsstillelse at høre af en Mand, hvis Ord have en saadan Vægt, som har en saadan Erfaring som han i disse Sager, som tidligere har havt en saa væsentlig Indflydelse paa vore andre Skattelove, at han nu er tilbøjelig

til at gaa ind paa Grundsetningen om Formuens Bestatning. Men det ærede Medlem talte atter idag — han er dog nu kommen meget videre end før, thi før kaldte han det altid en Fremtidstank, men nu vil han en stieblikkelig Behandling og søger at anbefale mulig stieblikkelig at indføre den i vore Skattelove — han talte om, at der er to Veie at gaa, enten at bestatte Formuen selv eller Indkomsten af Formuen, og det ærede Medlem anbefaler at holde sig til det Sidste, til Indkomsten af Formuen. Mine Herrer! for Alt i Verden, ville De denne Stat, saa gjør det ikke, De faae ingen god Stat paa den Maade, De faae et Skin, ingen i mange Henseender ikke principrigtig og upraktisk Stat. De faae aldrig en god Stat ved at gaa til Indkomsten af Formuen istedetfor at gaa til selve Formuen. For det Første er det ikke principmæssigt; man følger ikke rigtige Grundsetninger, naar man vil holde sig til Formuens Indkomst; man kommer derved ind paa hele den gamle Bei og bliver staaende ved dette overfladiske Begreb Indkomst, som man af let forklarlige Grunde er kommen ind paa; Indkomst er egentlig et Bogholderudtryk; Kjøbmænd kunne forstaa det Udtryk, men Landbrugere rundt omkring i Landet kunne meget vanskeligt bruge dette Udtryk for Skatteevnen. Jeg er overbevist om, at selv den flygtigste Betragtning af Forholdet vil vise, at man ikke vælger de rette og retfærdige Grundsetninger, naar man bliver staaende ved Indkomsten af Formuen. Hvad vil dette Begreb sige? Naar en Slags Aktier give 10 pSt. i Indkomst og sælges til 100, kunne en anden Slags ogsaa sælges til 100, skjøndt de give langt færre eller maaske langt flere pSt. Indeholder ikke Begrebet Indkomst af et Hus eller af mangt et Erhverv stabiagt Noget, der ikke er Netto-Indtægt, Noget, der ikke betyder Skatteevne, men er en Assurance-premie, Risiko af den mest forskjellige Art eller Erstatning for Ublæg af den mest forskellige Bestaanden. Sele denne Masse af forskelligeartede økonomiske Hensyn, som det lidt er meget vanskeligt at faae fat paa, have De det strengeste og mest koncentrerede økonomiske Udtryk for, om jeg maa udtrykke mig saaledes, i selve Formuens Værdi. Hvad bestemmer Formuens Værdi? Det er aabenbart den sande Nettoindtægt, derunder Nytten, Behageligheden ved de forskellige Anvendelser taget med i Betragtning; derved kommer, som De ville se, netop det frem, som til Syvende og sidst er Skatteevnen; den indeholdes i selve Formuen og ikke i dens nominelle Indkomst. Det ærede Medlem vilde oplyse sin Anskuelse ved at tale om den uproduktive Formue og sagde, at saa komme vi til ogsaa at bestatte den. Det ærede Medlem nævnte et Exempel hentet fra Grev Moltkes Malerisamling. Jeg tror ikke, at det var et heldigt Exempel. Jeg tror, at naar man vil nævne et Exempel paa et almindeligt Forhold, saa skal man ikke nævne det ene Lilsfælde, som